

1. Ukažte, že součet n náhodných proměnných s rovnoměrným rozdělením $U(0,1)$ konverguje k normálnímu rozdělení $N\left(\frac{n}{2}, \sqrt{\frac{n}{12}}\right)$.

```
1 import numpy as np
2 import matplotlib.pyplot as plt
3
4 def gaussian(x,mu,sigma):
5     return 1/(np.sqrt(2*np.pi)*sigma)*np.exp(-(x-mu)**2/(2*sigma**2))
6
7 N=12
8 Nsim=10000
9
10 x=np.empty(N)
11 y=np.empty(Nsim)
12
13 for i in range(Nsim):
14     x=np.random.random_sample(N)
15     y[i]=np.sum(x)
16
17 mu=N/2
18 sigma=np.sqrt(N/12)
19 xp=np.arange(0,N,0.01)
20 yp=gaussian(xp,mu,sigma)
21
22 plt.hist(y,bins=100,density='True')
23 plt.plot(xp,yp,c='red')
```

náhodná proměnná y

$$y = \sum_{i=1}^n x_i$$

předpověď CLT:

- gaussian

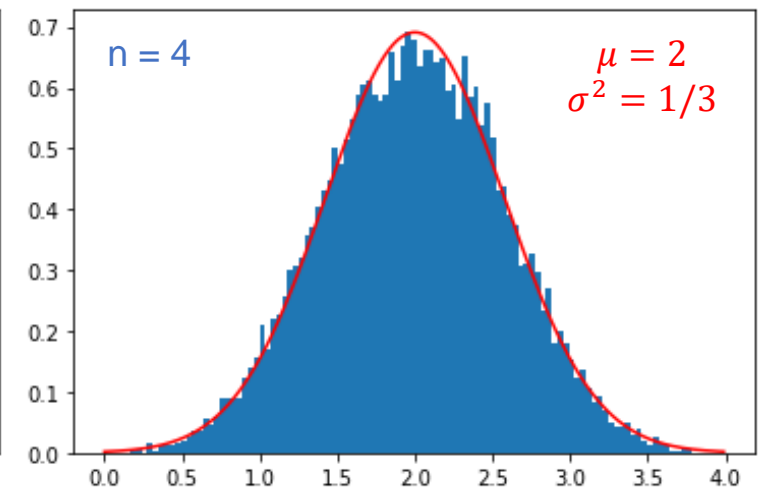
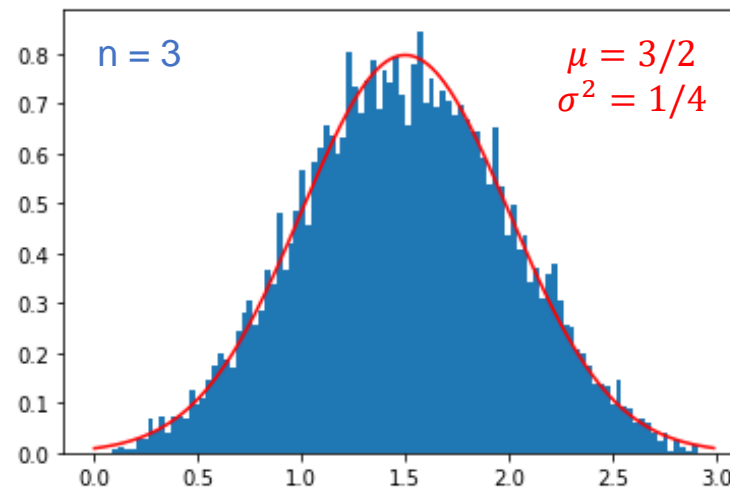
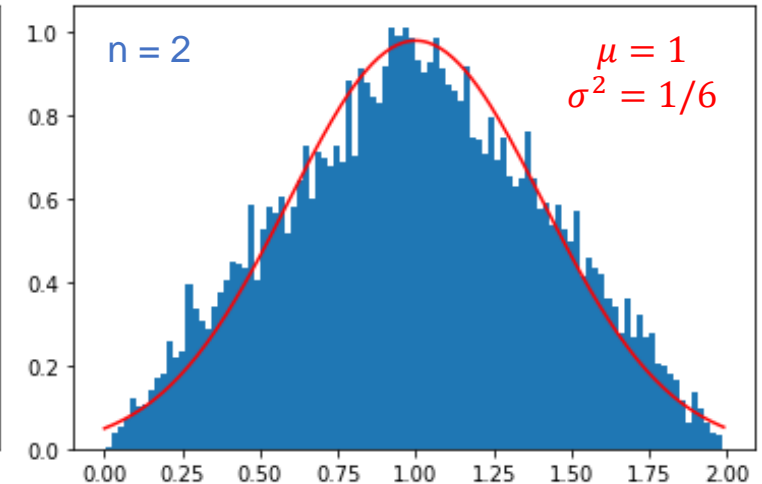
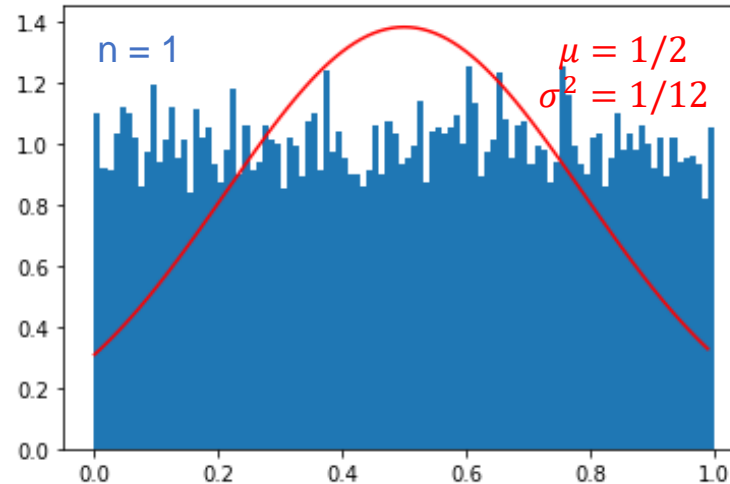
$$\frac{1}{\sqrt{2\pi\sigma^2}} \exp\left[-\frac{(y - \mu)^2}{2\sigma^2}\right]$$

- očekávaná hodnota

$$\mu = \frac{n}{2}$$

- standardní odchylka

$$\sigma = \sqrt{\frac{n}{12}}$$

náhodná proměnná y

$$y = \sum_{i=1}^n x_i$$

předpověď CLT:

- gaussian

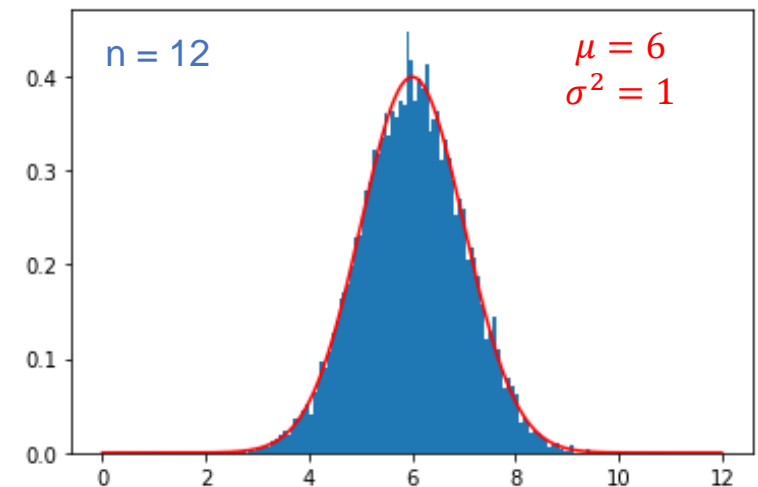
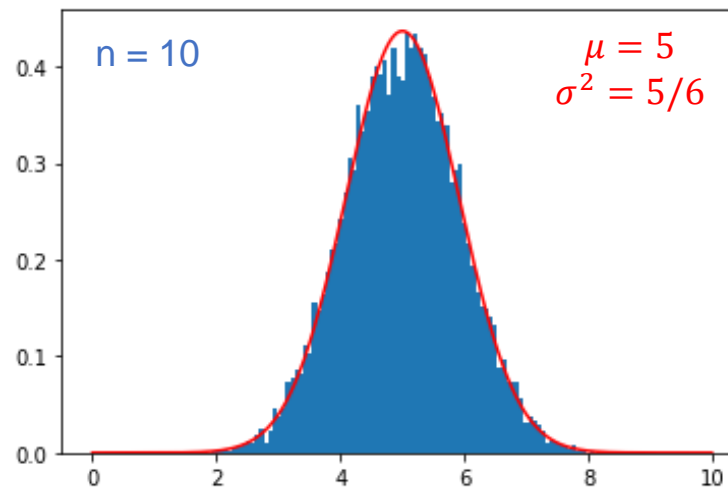
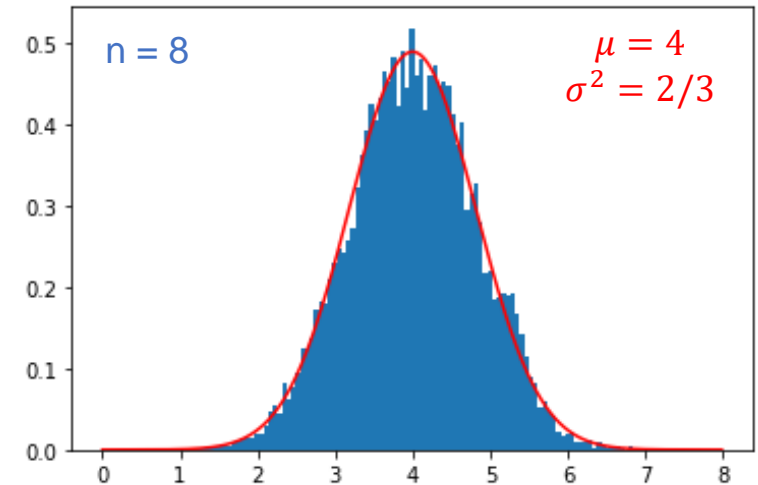
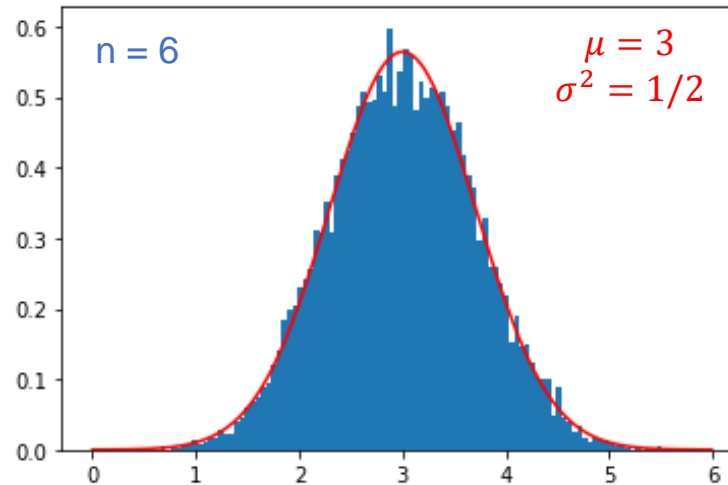
$$\frac{1}{\sqrt{2\pi\sigma^2}} \exp\left[-\frac{(y - \mu)^2}{2\sigma^2}\right]$$

- očekávaná hodnota

$$\mu = \frac{n}{2}$$

- standardní odchylka

$$\sigma = \sqrt{\frac{n}{12}}$$

2. Otestujte centrální limitní větu na hustotě pravděpodobnosti polohy matematického kyvadla.

hustota pravděpodobnosti

$$f(x) = \frac{1}{\pi} \frac{1}{\sqrt{x_m^2 - x^2}} \quad \mu_x = 0 \quad \sigma_x = \frac{x_m}{\sqrt{2}}$$

distribuční funkce

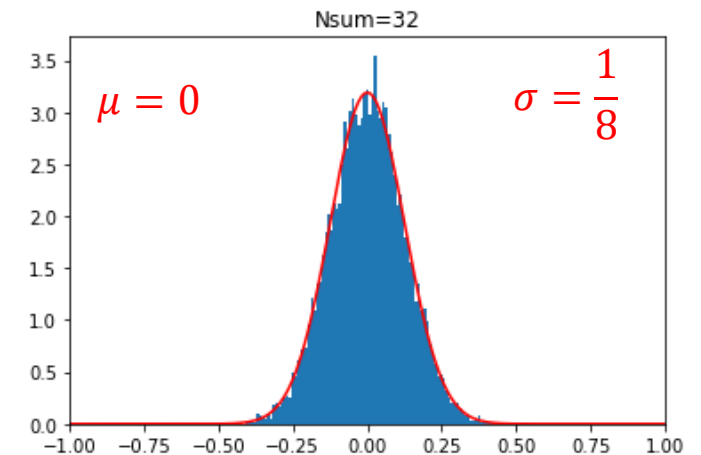
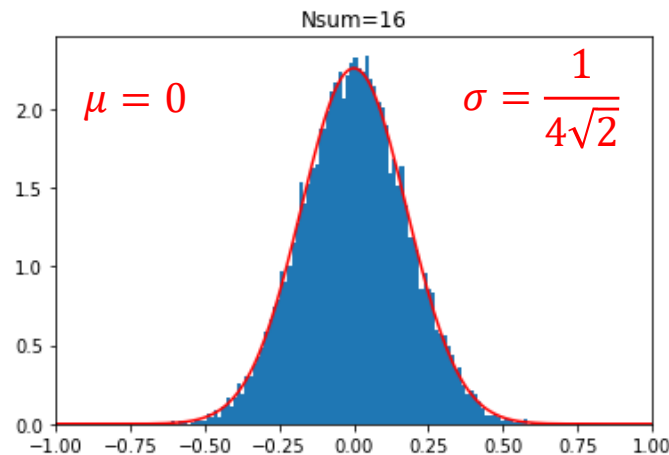
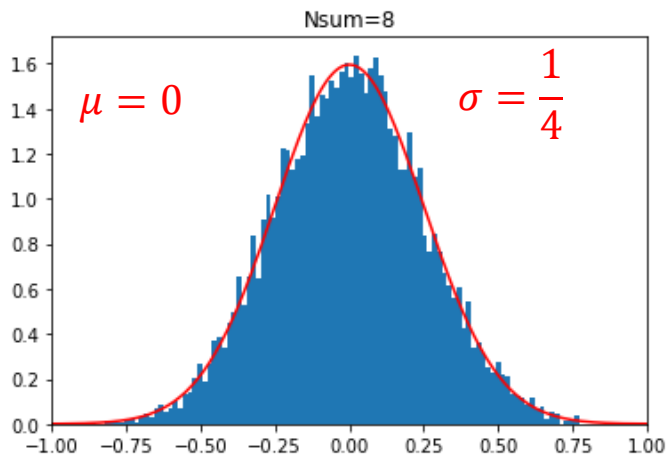
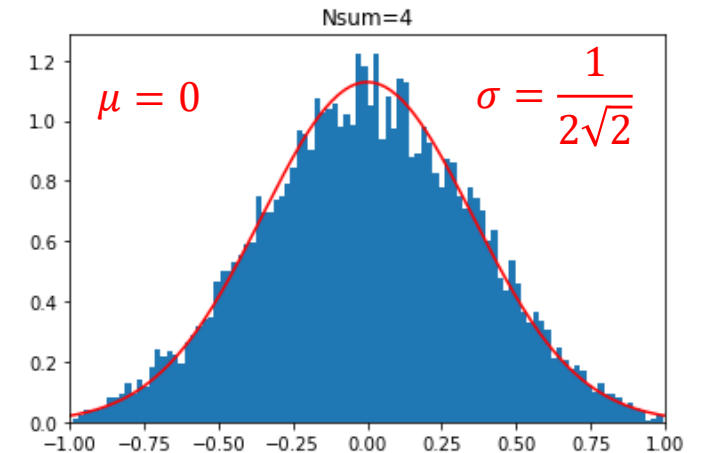
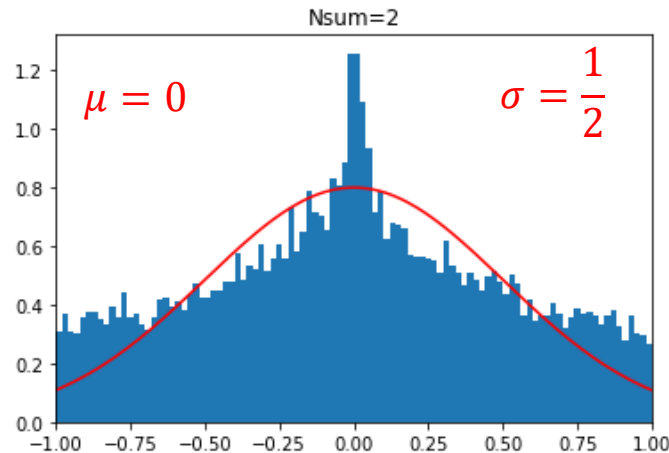
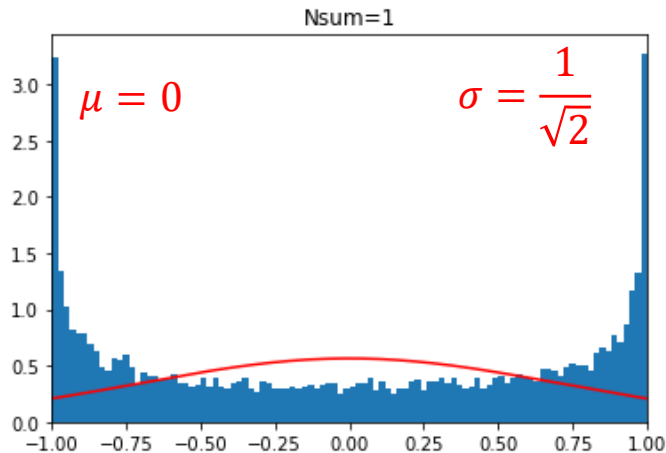
$$F(x) = \frac{1}{\pi} \int_{-x_m}^x \frac{\frac{1}{x_m}}{\sqrt{1 - \left(\frac{y}{x_m}\right)^2}} dy = \frac{1}{\pi} \left[\frac{\pi}{2} + \arcsin\left(\frac{x}{x_m}\right) \right]$$

metoda inverzní funkce

$$r = \frac{1}{\pi} \left[\frac{\pi}{2} + \arcsin\left(\frac{x}{x_m}\right) \right] \quad r \in U(0,1)$$

$$x = x_m \sin \left[\pi \left(r - \frac{1}{2} \right) \right]$$

2. Otestujte centrální limitní větu na hustotě pravděpodobnosti polohy matematického kyvadla.

3. Jaké rozdělení bude mít součin N náhodných proměnných x_i pro $n \rightarrow \infty$?

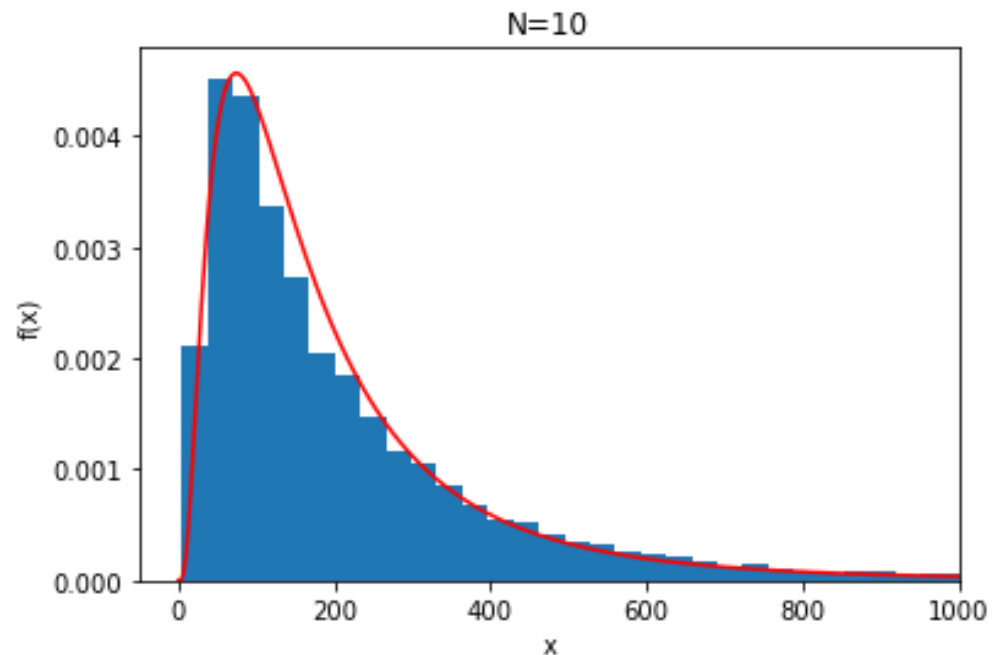
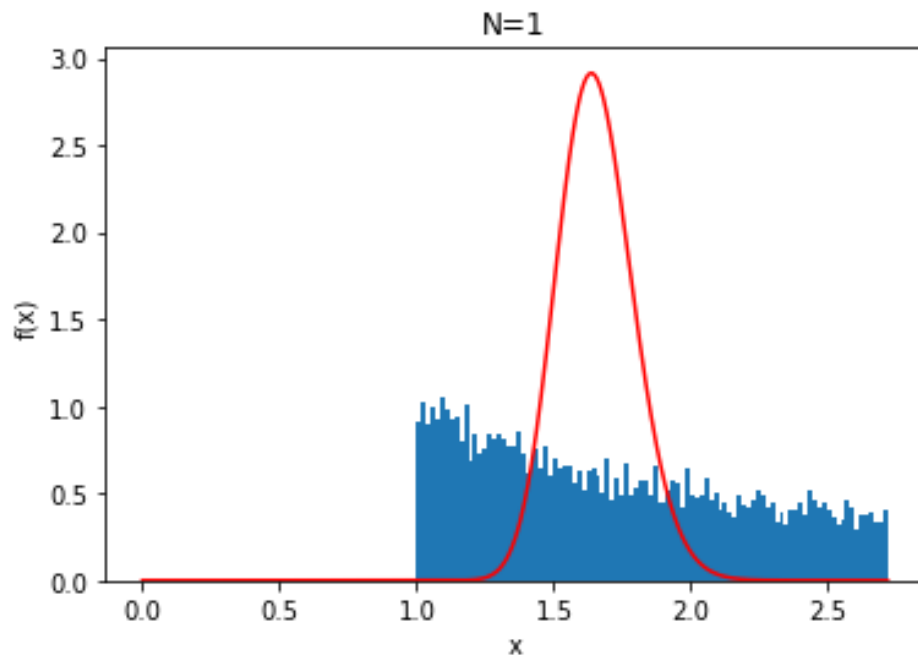
$$y = x_1 \cdot x_2 \cdot \dots \cdot x_n$$

$$z = \ln y = \ln x_1 + \ln x_2 + \dots + \ln x_n$$

pro $n \rightarrow \infty$ je z výběrem z normálního rozdělení

$$z = \ln y \quad \rightarrow \quad y = e^z$$

pro $n \rightarrow \infty$ je y výběrem z log-normálního rozdělení

3. Jaké rozdělení bude mít součin N náhodných proměnných x_i pro $N \rightarrow \infty$?

log-normální rozdělení

z má hustotu pravděpodobnosti

$$f(z) = \frac{1}{\sqrt{2\pi\sigma^2}} \exp\left[-\frac{(z - \mu)^2}{2\sigma^2}\right]$$

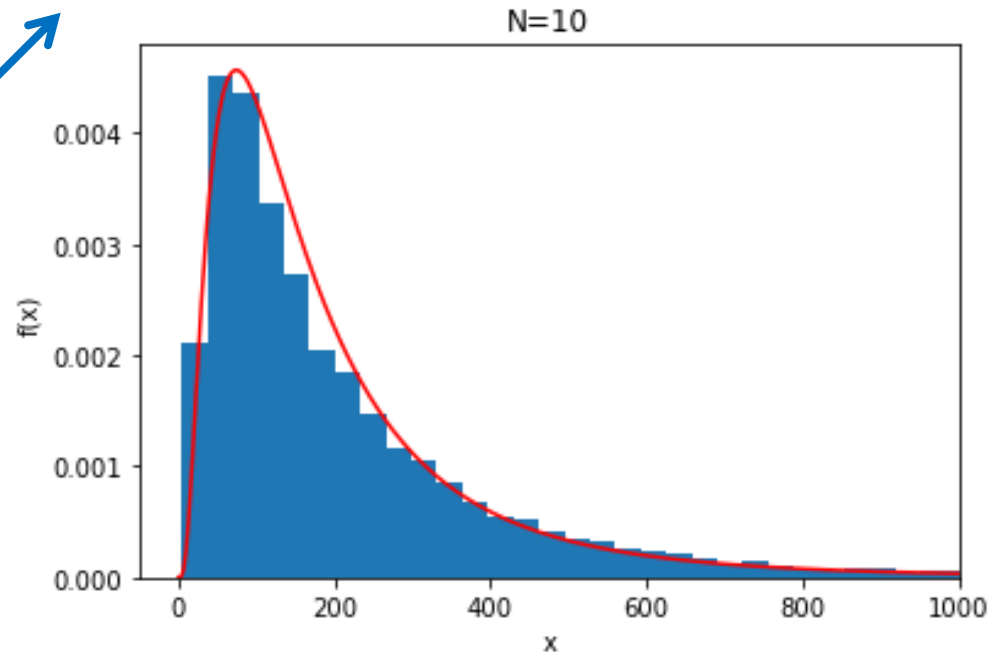
y má hustotu pravděpodobnosti

$$g(y) = \frac{1}{y} \frac{1}{\sqrt{2\pi\sigma^2}} \exp\left[-\frac{(\ln y - \mu)^2}{2\sigma^2}\right]$$

$$z = \ln y \rightarrow y = e^z$$

$$g(y)dy = f(z)dz$$

$$g(y) = \left| \frac{dz}{dy} \right| f(z(y))$$

4. Proved'te analýzu korelace mezi výškou, váhou a měsícem narození studentů Matfyzu.

kovariance

Excel:

COVAR (A1 : A50 , B1 : B50)

odhad kovariance:

$$\widehat{cov}(x, y) = \langle xy \rangle - \langle x \rangle \langle y \rangle$$

korelace

Excel:

PEARSON (A1 : A50 , B1 : B50)

CORREL (A1 : A50 , B1 : B50)

odhad korelace:

$$\hat{\rho}(x, y) = \frac{\langle xy \rangle - \langle x \rangle \langle y \rangle}{\hat{\sigma}_x \hat{\sigma}_y}$$

oprava:

$$\hat{\rho}(x, y) = \frac{n - 1}{n} \hat{\rho}_{\text{Excel}}(x, y)$$

4. Proved'te analýzu korelace mezi výškou, váhou a měsícem narození studentů Matfyzu.

předpojatý odhad (Excel)

standardní odchylka:

$$\hat{\sigma}_x = \sqrt{\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (x_i - \langle x \rangle)^2}$$

korelace:

$$\hat{\rho}_{\text{Excel}}(x, y) = \frac{\langle xy \rangle - \langle x \rangle \langle y \rangle}{\hat{\sigma}_x \hat{\sigma}_y}$$

nepředpojatý odhad

standardní odchylka:

$$\hat{\sigma}_x = \sqrt{\frac{1}{n-1} \sum_{i=1}^n (x_i - \langle x \rangle)^2}$$

korelace:

$$\hat{\rho}(x, y) = \frac{\langle xy \rangle - \langle x \rangle \langle y \rangle}{\hat{\sigma}_x \hat{\sigma}_y}$$